

İstanbul, 01.02.2005

14 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri 01.02.2005 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Söz konusu sirkülerde yer alan açıklamalar uyarınca;

1- Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinden 5024 sayılı Kanun'un 5228 sayılı Kanun'la değişik geçici 1 inci maddesine istinaden enflasyon düzeltmesi yapmama yönündeki ihtiyarilikten yararlanmış olanların, 2004 yılına ilişkin olarak ikinci, üçüncü ve dördüncü geçici vergi dönemleri sonu itibariyle enflasyon düzeltmesi yapmalarına ve geçici vergi beyanlarını enflasyon düzeltmesi yapılmış bilançolarına dayandırmalarına gerek bulunmamaktadır.

2- Yukarıda sayılmış olan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2003 tarihli bilançolarını Vergi Usul Kanununun geçici 25 inci, 31/12/2004 tarihli bilançolarını da mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklardır. Söz konusu mükellefler, 31/12/2003 ve 31/12/2004 tarihli bilançolarını 2004 takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme tarihlerine kadar düzeltecek olup bu işlemleri, düzeltmelerin yapıldığı tarih itibariyle de defter kayıtlarına intikal ettireceklerdir.

3- 2004 yılının dördüncü geçici vergi dönemi beyanname verme süresi tüm geçici vergi mükellefleri için 15/02/2005 günü mesai saati sonuna kadar uzatılmıştır.

Konu ile ilgili ayrıntılı açıklamalar, söz konusu sirkülerde yer almakta olup sirkülerimizin ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

A R K A N & E R G İ N
ULUSLARARASI DENETİM VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
ANONİM ŞİRKETİ

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü
VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ /14

Konusu	Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması
Tarihi	01/02/2005
Sayısı	VUK-14/2005-1/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-10
İlgili olduğu maddeler	Vergi Usul Kanunu Madde 17, Mükerrer Madde 298, Geçici Madde 25, 5024 Sayılı Kanun Geçici Madde 1, 5228 Sayılı Kanun Madde 59

1. Giriş

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, 5024 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde yer alan ihtiyarilikten yararlanmış olup da enflasyon düzeltmesi yapmamış olan mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun geçici 25 ve mükerrer 298 inci maddelerine göre yapacakları enflasyon düzeltmesine ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

2. Düzeltme Yapacak Olanlar ve Düzeltmeye Tabi Tutulacak Mali Tablolar

Bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinden 5024 sayılı Kanunun 5228 sayılı Kanunla değişik geçici 1 inci maddesine istinaden enflasyon düzeltmesi yapmama yönündeki ihtiyarilikten yararlanmış olanların, 2004 yılının dördüncü geçici vergi dönemi beyannamesinin verilme süresi olan 10/02/2005 tarihine kadar düzeltme işlemini yapacakları, 02/08/2004 tarih ve (8) numaralı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde belirtilmişti.

Gerek 2004 yılı ikinci geçici vergi dönemi sonu itibarıyla Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşmuş olması, gerekse de 5024 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesindeki ihtiyarilik hükmünün sadece 2004 yılına ilişkin geçici vergi dönemlerini kapsamaması nedeniyle söz konusu ihtiyarilikten yararlanarak 31/12/2003 tarihli bilançolarını düzeltmemiş olan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2003 tarihli bilançolarını Vergi Usul Kanununun geçici 25 inci, 31/12/2004 tarihli bilançolarını da mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklardır. Anılan mükelleflerin, 2004 yılına ilişkin olarak ikinci, üçüncü ve dördüncü geçici vergi dönemleri sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmalarına ve geçici vergi beyanlarını enflasyon düzeltmesi yapılmış bilançolarına dayandırmalarına gerek bulunmamaktadır.

3.Düzeltmeye İlişkin Kayıt Zamanı

5024 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükmünden faydalanarak 2004 takvim yılı ikinci, üçüncü ve dördüncü geçici vergi dönemleri itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmayan mükelleflerin, 31/12/2003 ve 31/12/2004 tarihli bilançolarını 2004 takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme tarihlerine kadar düzeltmeleri ve düzeltmelerin yapıldığı tarih itibarıyla de defter kayıtlarına intikal ettirmeleri Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden uygun görülmüştür.

4. Dördüncü Geçici Vergi Dönemi Beyannamesi Ekinde Yer Alacak Bilanço

5024 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde yer alan ihtiyarilikten faydalanarak 2004 yılı geçici vergi dönemlerinde düzeltme yapmayan mükelleflerin, 2004 yılı dördüncü geçici vergi döneminde beyan edecekleri geçici vergi matrahlarını da 5024 sayılı Kanunla yapılan değişiklikleri dikkate almaksızın, değişiklikten önceki hükümlere göre tespit edebilmeleri mümkün bulunmaktadır. Bu nedenle, 2004 yılı dördüncü geçici vergi döneminde de düzeltme yapmama yönündeki ihtiyarilikten yararlanan mükelleflerin, 2004 yılı dördüncü geçici vergi dönemi beyannamesi ekinde, anılan geçici vergi dönemine ait düzeltilmiş bilançoğu ekleme zorunlulukları bulunmamaktadır.

Ancak mükellefler 2004 yılı hesap dönemine ilişkin vergi matrahlarını, 31/12/2003 ve 31/12/2004 tarihli düzeltilmiş bilançolara göre tespit edecek ve verecekleri gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerine düzeltilmiş 31/12/2003 ve 31/12/2004 tarihli bilançolarını da ekleyeceklerdir.

5. Düzeltmenin Yapılması

2004 yılı geçici vergi dönemlerinde düzeltme yapmayan mükellefler, (2004 takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme tarihlerine kadar) 31/12/2003 tarihli bilançolarını Vergi Usul Kanununun geçici 25 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklar, 01/01/2004 açılış kayıtlarının düzeltilmiş 31/12/2003 bilançosuna dayandığı varsayımıyla 31/12/2004 tarihli bilançooya ulaşacaklar, 31/12/2004 tarihli bilançolarını da Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklardır.

31/12/2004 tarihli bilançonun düzeltilmesinde kullanılacak taşıma katsayısı, bilançonun ait olduğu aya (Aralık 2004) ilişkin fiyat endeksinin, bir önceki hesap döneminin sonundaki aya (Aralık 2003) ilişkin fiyat endeksinde bölünmesiyle elde edilen katsayı olacaktır.

6. Özel Hesap Dönemi Tayin Edilen Mükellefler Açısından Düzeltme Şartlarının Gerçekleşmesi

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan hükme göre Devlet İstatistik Enstitüsünce Türkiye geneli için ilan edilen fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde % 100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

Geçici vergi dönemlerinde bu oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuz altı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son on iki ay dikkate alınacaktır. Bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılacaktır.

Enflasyon düzeltmesi yapma şartları oluşuktan sonra fiyat endeksindeki artışın, mali tablo tarihi itibarıyla içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde % 100'den (% 100 dahil) ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan (% 10 dahil) daha az olması halinde mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak ve enflasyon düzeltmesi yapma şartları sona ermiş olacaktır.

Hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan mükellefler takvim yılı geçici vergi dönemleri itibarıyla, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler ise kullandıkları özel hesap dönemine ait geçici vergi dönemleri itibarıyla söz konusu şartların gerçekleşip gerçekleşmediğine bakacaklardır.

7. 2004 Yılıının Dördüncü Geçici Vergi Döneminin Beyan Süresi

2004 yılının dördüncü geçici vergi dönemi beyannamesinin hazırlanma safhasına kurban bayramı tatilinin de girmiş olması nedeniyle Vergi Usul Kanununun 5228 sayılı Kanunla değişik 17 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden 2004 yılının dördüncü geçici vergi dönemi beyanname verme süresi tüm geçici vergi mükellefleri için 15/02/2005 günü mesai saati sonuna kadar uzatılmıştır.

Duyurulur.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı